

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROGRAMA PRUŽANJA PODRŠKE PRIVREDI I ZAPOSLENIMA, U CILJU UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH EFEKATA EPIDEMIJE NOVOG KORONA VIRUSA COVID19

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 24. aprila 2020. godine (Zaključak Vlade Crne Gore 07-2510 od 24. aprila 2020. godine), donijela Program pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 (u daljem tekstu: Program). Dodatno, nakon određenih sugestija od strane privrede, pripremljene su izmjene i dopune Programa koje su, na sjednici održanoj 30. aprila 2020. godine, razmatrane i odobrene od strane Vlade Crne Gore (Zaključak Vlade Crne Gore br. 07-2543 od 30. aprila 2020. godine). Na sjednicama održanim 7. maja 2020. godine, 14. maja 2020. godine i 4. juna 2020. godine razmatrane su i usvojene od strane Vlade Crne Gore Informacije o realizaciji Programa pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 (Zaključak Vlade Crne Gore br. 07-604 od 07. maja 2020. godine, Zaključak Vlade Crne Gore br. 07-2604 od 14. maja 2020. godine, Zaključak Vlade Crne Gore br. 07-3019 od 04. juna 2020. godine).

U informaciji od 4. juna 2020. godine je dat pregled rezultata programa za dodjelu subvencija zarada za mjesec april 2020. godine. U periodu od usvajanja navedene informacije do danas je pozitivno riješeno još 22 podnešena zahtjeva, u ukupnom bruto iznosu od 31.456,76 €, na osnovu usvojenog prigovora podnešenog od strane privrednog društva ili iz razloga što je podnosilac zahtjeva u međuvremenu izmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa koji su dospjeli za plaćanje zaključno sa 31.12.2019.godine.

Tako je od 15.030 zahtjeva podnešenih u periodu 1-31. maj 2020. godine, do danas isplaćeno njih 14.514 (96,56%), odbijeno je 502 (3,34%) zahtjeva, a u postupku je zbog potrebe dostavljanja dodatne dokumentacije još 14 zahtjeva. Bruto iznos sredstava koji se odnosi na odobrene zahtjeve je 16.370.288,96 €.

Rezultati programa za dodjelu subvencija zarada za mjesec maj 2020. godine

Prijavljivanje za subvencije majskih zarada se odvija još brže i efikasnije nego u prethodnom mjesecu. Samo u toku prva 3 dana juna zahtjev je podnijelo više od polovine onih koji su se prijavili u toku čitavog prethodnog mjeseca, a do 5. juna je apliciralo čak 75% od ukupnog broja privrednih društava i preduzetnika koji su zahtjev podnijeli u maju.

Rezultati programa za dodjelu subvencija zarada za mjesec maj 2020. godine, u periodu 1-15. juna 2020. godine, su sljedeći:

- Registrovano je **14.078** privrednih subjekata koji su podnijeli zahtjev za subvencionisanje aprilskih zarada
- Od ovog broja je isplaćeno **13.841** zahtjeva (ili **98,3 %** od ukupno podnešenih zahtjeva)
- Odbijeno je **176** (ili **1,2 %**) podnešenih zahtjeva, uglavnom iz razloga što isti nijesu zadovoljili jedan od osnovnih uslova za učešće u programu: da su izmirili obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade za 2019. godinu i da nijesu smanjivali broj zaposlenih u odnosu na februar o.g.
- Za **61** zahtjev (**0,4 %**) postupak obrade je još uvijek u toku ili je zahtijevano dostavljanje dodatne dokumentacije.
- Bruto iznos sredstava koji se odnosi na odobrene zahtjeve je **15.594.098,61 €**.
- Subvencije su isplaćene za **60.304** zaposlena
- Subvencije za novo zapošljavanje, u trajanju od 6 mjeseci, odobrene su za **131** novozaposleno lice.

Ionako nizak procenat zahtjeva koji su u prethodnom mjesecu morali proći kroz određeni postupak u vidu razmatranja prigovora ili podnošenja dodatne dokumentacije (9% od ukupnog broja zahtjeva) u junu je dodatno smanjen i iznosi 5%.

Ovaj podatak, uz nizak procenat odbijenih zahtjeva, ukazuje istovremeno na više zaključaka:

- kvalitetno pripremljen sistem koji se sastoji više desetina predefinisanih kontrola za automatsku obradu zahtjeva;

- visok stepen transparentnosti postupka u kojem je čak 95% zahtjeva riješeno automatski;
- značajan broj privrednih društava je u međuvremenu uskladio osnovnu šifru djelatnosti sa svojom pretežnom djelatnošću;
- jedan broj preduzetnika je u međuvremenu izmirio poreska dugovanja ili zaključio sporazum o reprogramu poreskog duga, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16) i Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja («Sl.list CG», broj 57/18) čime se kvalifikovao za korišćenje subvencija.

Predlozi za modifikacije programa u skladu sa zahtjevima privrednika

U intenzivnoj komunikaciji koju smo preko različitih kanala ostvarili sa privrednicima u prethodnom periodu, prepoznali smo njihov interes za određenim modifikacijama pojedinih uslova, koji se uglavnom odnose na sljedeće segmente programa:

- jedan broj privrednih subjekata koji ispunjavaju sve programom definisane uslove za dobijanje subvencija, a koji su iz raznih objektivnih ili subjektivnih razloga zakasnili da do kraja mjeseca maja apliciraju za aprilske subvencije, dostavio je molbu da se odobri naknadna predaja zahtjeva;
- budući da se prijave za subvencije za novozaposlene nastavljaju i nakon 30. juna, predlog je da se za ovu mjeru, **koja je vrlo značajna za opšti privredni oporavak u vremenu nakon pandemije**, fleksibilnije i pragmatičnije definišu uslovi koje treba da zadovolje privredno društvo i novozaposleno lice koje konkurišu za ovu vrstu subvencije. Takođe je predlog da se ovom vrstom subvencije obuhvate i privredna društva osnovana nakon 15. marta 2020. godine.

Mišljenja smo da su zahtjevi opravdani i, u skladu sa tim, predlažemo sljedeće modifikacije programa:

1. Svim privrednim društvima i preduzetnicima koji ispunjavaju programom definisane uslove za dobijanje subvencija, a koji su iz bilo kojih razloga zakasnili da do kraja mjeseca maja apliciraju za aprilske subvencije, dozvoliti predaju istih u periodu 20-

30. juna 2020. godine. Nakon 30. juna 2020. godine, podnošenje novih zahtjeva za aprilske i majske subvencije neće biti moguće osim u slučajevima kada je prije isteka roka podnešen prigovor od čijeg rješavanja zavisi nastavak postupka.

2. Subvencija za novozaposlene se po Programu odobrava privrednim društvima i preduzetnicima koji evidentiraju nove zaposlene u periodu od šest mjeseci počev od 1. aprila 2020. godine. Uslov za dobijanje subvencije je da novozaposlena lica nijesu bila evidentirana kao zaposlena kod tog privrednog subjekta u januaru i februaru 2020. godine i da su isti bili evidentirani kao nezaposlena lica na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec na koji se podnosi zahtjev.

Mišljenja smo da bi, zbog situacije izazvane korona virusom i primjenom mjera i preporuka Ministarstva zdravlja u prethodnom gotovo tromjesečnom periodu, trebalo odobriti subvenciju za novo zapošljavanje i za ona lica koja nijesu bili evidentirana na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec na koji se podnosi zahtjev, ako se provjerom u Centralnom registru obveznika i osiguranika Poreske uprave utvrdi da nijesu imali prijavu na osiguranje po osnovu zaposlenja u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za subvenciju.

3. Takođe smatramo da subvencijom za novo zapošljavanje treba obuhvatiti i privredna društva osnovana nakon 15. marta 2020. godine, koja su do sada bila izuzeta iz Programa. Uslovi za korišćenje prava na ovu vrstu subvencije koji su definisani Programom odnose se i na ova privredna društva, a ona bi zahtjev mogla podnijeti samo za zaposlene koji nijesu imali prijavu na osiguranje po osnovu zaposlenja u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za subvenciju.
4. Dodatno, i nakon otvaranja granica i ponovnog uspostavljanja međunarodnog saobraćaja, kao i ukidanja i/ili daljeg ublažavanja ostalih važećih mjera, privredni subjekti koji posluju u djelatnostima u oblasti turizma, a posredno i ugostiteljstva i putničkog saobraćaja, posluju u vrlo ograničenom obimu budući da je epidemija

Covida 19 i dalje prisutna u velikom broju zemalja koje za Crnu Goru predstavljaju najznačajnija emitivna tržišta.

Imajući u vidu navedeno, predlažemo da se isplata subvencija za privredne subjekte u sektoru turizma, ugostiteljstva i javnog prevoza putnika produži za jedan mjesec i da se junska zarada privrednim društvima i preduzetnicima koji posluju u oblasti turizma subvencioniraju srazmjerno ostvarenoj zaradi zaposlenih, a najviše do 100% neto minimalne zarade i 100% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu, odnosno najviše do 50% neto minimalne zarade i 50% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu kada su u pitanju djelatnosti u sektoru ugostiteljstva i prevoza putnika.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se da Vlada Crne Gore donose sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od 18.06.2020. godine razmotrila i usvojila Informaciju o realizaciji Programa pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19.
2. Privrednim društvima i preduzetnicima koji ispunjavaju Programom definisane uslove za dobijanje subvencija, a koji su iz bilo kojih razloga zakasnili da do kraja mjeseca maja 2020. godine podnesu zahtjev za aprilske subvencije, odobrava se pravo na aprilske subvencije pod uslovom da zahtjev podnesu u periodu od 20-30. juna 2020. godine, a nakon 30. juna 2020. godine i u slučajevima kada je prije isteka roka podnijet prigovor od čijeg rješavanja zavisi nastavak postupka.
3. Odobrava se pravo na subvenciju za novo zapošljavanje i za ona lica koja nijesu bili evidentirana na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec na koji se podnosi zahtjev, ako se provjerom u Centralnom registru obveznika i osiguranika Poreske uprave utvrdi da nijesu imali prijavu na osiguranje po osnovu zaposlenja u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za subvenciju.

4. Pod uslovima definisanim Programom, odobrava se pravo na subvenciju za novo zapošljavanje i privrednim društvima osnovanim nakon 15. marta 2020. godine i to za zaposlene koji nijesu imali prijavu na osiguranje po osnovu zaposlenja u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za subvenciju.
5. Pod uslovima definisanim Programom, odobrava se pravo na isplatu subvencija zarada za jun 2020. godine privrednim društvima i preduzetnicima koji posluju u oblasti turizma srazmjerno ostvarenoj zaradi zaposlenih, a najviše do 100% neto minimalne zarade i 100% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu.
6. Pod uslovima definisanim Programom, odobrava se pravo na isplatu subvencija zarada za jun 2020. godine privrednim društvima i preduzetnicima koji posluju u oblasti ugostiteljstva i saobraćaja srazmjerno ostvarenoj zaradi zaposlenih, a najviše do 50% neto minimalne zarade i 50% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu.